

Családi adóalap kedvezmény élettársak esetében: a NAV már cáfolni sem tud jogszerűen! (2013.03.31)

Már 2011 elején jeleztem, hogy a NAV téves jogértelmezésével megkárosítja az élettársi kapcsolatban élőket a családjukban nevelt gyermekek utáni kedvezményénél. A NAV nem tesz különbséget ugyanis az egyedülálló és az élettársi kapcsolat között. A többek között MTI-OTS közleményemben is történt nyilvános szakmai bírálatomra a NAV a honlapján közleményben reagált 2011.01.27-én: *„Közlemény az Angyal József okleveles adószakértő által írottakkal kapcsolatban”* címmel. Ebben leírta, hogy *„Angyal József okleveles adószakértő által írt különböző sajtócikkekben megjelent és egyéb híradásokban szereplő családi kedvezménnyel kapcsolatos információk nem felelnek meg teljes körűen a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek és **nem tükrözik a helyes jogértelmezést.** Nevezett adószakértő által kifejtettek félrevezethetők lehetnek a családi kedvezménnyel élő személyek számára.”*

Ilyen közlemény közzétételére a NAV nem volt jogosult. Az Art. 55.§ (1) bekezdése a következőket tartalmazza:

„Ha az adózó adózásával összefüggésben olyan valótlan tény, adatot vagy valós tény, adatot megtévesztő módon tett közzé, amely alkalmas arra, hogy az államigazgatás munkájába vetett bizalmat megingassa, az adóhatóság jogosult ennek nyilvánosság előtt történő cáfolatára.”

A cáfolatot azonban a következő (2) bekezdés szigorú feltételhez köti:

(2) bekezdés: „Az (1) bekezdés szerinti cáfolat közzétételét a felettes szerv véleményének ismeretében az adópolitikáért felelős miniszter engedélyezi. A döntés előtt az érintettet tájékoztatni kell.”

A NAV által a honlapján közzétett cáfolat nem felel meg a jogszabályban foglaltaknak. Az a sajtóosztály „írói munkássága részének” tekinthető csak. Az Art. 11.§ (1) bekezdése is előírja a NAV szakmai felügyeletet: *„Az adópolitikáért felelős miniszter, illetve a NAV felügyeletére kijelölt miniszter az állami adó- és vámhatóság felett gyakorolja felügyeleti jogkörét e törvényben és külön törvényben meghatározottak szerint”*

Sürgősen szakmai felügyelet alá kellene helyezni az adóhatóságot.

Egyelőre a NAV elszabadult hajóagyúként csapkod jobbra, balra. Tevékenysége szakmai szempontból értékelhetetlen, szinte kizárólag csak a pénzbehajtásra korlátozódik. A NAV – meglehetősen korlátozott képességű – adószakmai

szóvivőjének cáfolatai az alapvető törvényi követelményeknek sem tesznek eleget. Az adópolitikáért felelős miniszter a szakmai felügyelet helyett utólagos törvénymódosításokkal próbálja a szakmai keretek közé visszazorítani az adóhatóságot. Ez azonban nem megoldás a NAV szakmai dilettantizmusával szemben. Különösen a NAV Bevallási Főosztályán érzékelhető a szakmai hozzá nem értés. Kiváló példa erre a 1253-as személyi jövedelemadó bevallás nyomtatványkitöltő szoftvere. Már a 1053-as és a 1153-as nyomtatványkitöltőnél jeleztem, hogy nem felel meg a jogszabálynak: szükségtelenül iktatott be egy „a” oszlopot, ám nem tartalmazta azt a sort, amelyik a magánszemély által megfizetett 27 százalékos eho esetében alkalmazandó 78 százalékos szabályt kezeli. A NAV két éven keresztül cáfolt, majd 2012-re megvalósította a 2010-re és a 2011-es évekre vonatkozó nyomtatványkitöltőt: elhagyta a felesleges „a” oszlopot és beiktatta a 7. és 13. sorokat a 78 százalékos szabályra. Csakhogy 2012-től megváltozott az Sza tv. 29. paragrafusa: a 78 százalékos szabály alkalmazását már csak azon bevallás sorokra tette lehetővé, amelyeknél nem lehetséges a költségelszámolás. Ezek az 1., 3., és 4. bevallás sorok. Ezt a 1253-as kitöltési útmutatója (142.oldal) is megerősíti:

„Amennyiben a magánszemély az önálló tevékenységével összefüggésben a jövedelem megállapítása során tételes költségelszámolást, vagy a 10%-os költséghányad alkalmazását választja, (minden felmerült költsége elszámoltnak minősül), akkor nem alkalmazhatja a 78%-os szabályt.”

A NAV azonban most is belezavarodott a beteges cáfolat-kényszerébe (34.oldal):

„Fontos! Abban az esetben, ha a 2012. adóévben olyan önálló jövedelmet szerzett, amely után Ön kötelezett az egészségügyi hozzájárulás (eho), illetve a szociális hozzájárulási adó (a törvényben társadalombiztosítási járulékként, egészségügyi hozzájárulásként szerepel) megfizetésére és alkalmazhatja a 78%-os szabályt, akkor azt a 7. sorban kell szerepeltetnie.”

Fontos: Mint a kitöltési útmutató a 142. oldalon helyesen megállapítja, nincs olyan önálló jövedelem 2012-ben, amelyik után alkalmazni lehet a 78 százalékos szabályt. Tehát sikerült a NAV Bevallási Főosztályának két olyan sort (7. és 13. sor) beiktatnia a 1253-as bevallásba, amelyeket senkinek sem kell (lehet) kitölteni! A kitöltési útmutató (148.oldal) tartalmaz még egy szépen kreált példát, ami szintén rámutat arra, hogy a NAV a cáfolat kedvéért nem riad vissza attól sem, hogy saját magát is cáfolja:

„... igazolás alapján Adózó János az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztártól 2012. november 10-én 635 000 forint nyugdíj-szolgáltatásnak nem minősülő összeget vett fel, amely egyéb jövedelemként (13. sor) adóköteles.

Az ilyen bevétel tartalmazza a magánszemély által fizetendő 27% ehot is. A példa készítője ennek megfelelően kerek összegből indult ki. 500 ezer forintra felszámította a 27% ehot (135 ezer forint) és ezek összegét, a 635 ezer forintot adta meg a példában bevételként. A „cáfolat jegyében” a NAV-nak sikerült a 1253-as nyomtatványkitöltőben az 500 ezer forint jövedelmet 495 300 forintra kihoznia:

„A 635 000 forint olyan egyéb jogcímen adóköteles kifizetés, amely után Adózó János köteles a 27%-os egészségügyi hozzájárulás megfizetésére, ezért a kifizetett összeg 78%-át kell a „b” oszlopba beírni, és a „d” oszlopban jövedelemként figyelembe venni, azaz 495 300 forintot.”

Bár így a 1253-as nyomtatványkitöltő a költségvetés kárára téved, de mit számít ez, ha cáfolni kell.

2012-ben Varga Mihály azt nyilatkozta, hogy minden idők legbonyolultabb szja bevallását töltötte ki. A miniszter a NAV baklövései miatt mentegetőzött. Most viszont már törvényi lehetősége van a NAV szakmai hibáinak kijavítására. Ha Varga Mihály (most már az adópolitikáért felelős miniszter) nem helyezi sürgősen szakmai felügyelet alá az adóhatóságot, akkor adószóvivő szakmailag értékelhetetlen cáfolataival véglegesen lejárhatja, és szakmailag hiteltelenné fogja tenni a NAV állásfoglalásait. Ezen az sem fog segíteni, ha a volt APEH-NAV munkatársakat befogadó cégek (pl. RSM DTM) és az adózási szakma segéd munkásait jelentő adószakértők lelkesen bólogatnak a NAV dilettáns szakmai hozzászólásaira, cáfolataira. A szakmai hitelességet az sem fokozza, hogy az adózási szakmát lejárató önjelölt szakértők ilyen titulusokat is használnak, mint „*adómenedzser*”. Emlékeztetnék arra, hogy menedzser nyelven még a portást is „*ügyfélforgalmi menedzser*”-nek hívják. Jegyezzük meg: adózási szakemberek az adótanácsadó és az okleveles adószakértő végzettségűek. Az összes többi: adószakértő, adómenedzser, adópartner csak önjelölt szakértő. Szakmai megnyilvánulásaik csak arra alkalmasak, hogy lejárassák az adózási szakma tekintélyét, megkárosítsák a hozzájuk forduló embereket.

Angyal József okleveles adószakértő (+36/209-429-386) www.angyalado.hu